

NIEZBĘDNIK PRAWNY



UMOWA O PRACĘ I B2B

W KONTEKŚCIE NOWYCH UPRAWNIENÍ
PAŃSTWOWEJ INSPEKCJI PRACY (PIP)

Niezbędnik prawny dla pracodawcy
i pracownika

Dane aktualne na dzień 22 czerwca 2026 r.



Ministerstwo
Sprawiedliwości



Zadanie publiczne jest zadaniem zleconym z zakresu administracji rządowej
i realizowane jest w oparciu o środki otrzymane z budżetu państwa

Spis treści

| | |
|--|----|
| Wstęp..... | 3 |
| 1.Czym różni się umowa o pracę od B2B?..... | 3 |
| 2.Jakie nowe uprawnienia uzyskała PIP?..... | 4 |
| 3.Co PIP będzie badać?..... | 5 |
| 4.Na czym polega reforma PIP?..... | 6 |
| 5.Kiedy nowe przepisy wejdą w życie?..... | 7 |
| 6.Jakie branże są najbardziej narażone?..... | 7 |
| 7.Na co będzie zwracać uwagę PIP? | 8 |
| 8.Jakie mogą być skutki zakwestionowania B2B?..... | 9 |
| Podsumowanie..... | 10 |
| Stowarzyszenie Na rzecz Poradnictwa Obywatelskiego DOGMA - informacje | 11 |

Wstęp

W związku z rozszerzeniem uprawnień Państwowej Inspekcji Pracy (PIP), zarówno pracodawcy, jak i osoby świadczące usługi w formule B2B powinny zweryfikować sposób organizacji współpracy. Celem zmian jest skuteczniejsze przeciwdziałanie zastępowaniu stosunku pracy umowami cywilnoprawnymi lub kontraktami B2B, gdy faktyczne warunki wykonywania pracy odpowiadają zatrudnieniu pracowniczemu.

Nowe regulacje nie zakazują współpracy B2B. Ich celem jest eliminowanie sytuacji, w których forma prawna nie odpowiada rzeczywistości charakterowi wykonywanej pracy.

1. Czym różni się umowa o pracę od B2B?

UMOWA O PRACĘ

Stosunek pracy występuje, gdy pracownik:

- wykonuje pracę osobiście,
- działa pod kierownictwem pracodawcy,
- pracuje w miejscu i czasie wyznaczonym przez pracodawcę,
- otrzymuje wynagrodzenie za wykonywaną pracę,
- pozostaje organizacyjnie podporządkowany pracodawcy.

Pracownik korzysta z ochrony wynikającej z Kodeksu pracy, w szczególności:

- prawa do urlopu wypoczynkowego,
- ochrony przed nieuzasadnionym zwolnieniem,
- wynagrodzenia za czas choroby,

- norm czasu pracy,
- ochrony rodzicielskiej.

KONTRAKT B2B

Współpraca B2B opiera się na relacji dwóch niezależnych przedsiębiorców. Cechy prawidłowego B2B:

- samodzielna organizacja pracy,
- możliwość świadczenia usług dla wielu klientów,
- ponoszenie ryzyka gospodarczego,
- możliwość korzystania z podwykonawców,
- swoboda wyboru miejsca i czasu wykonywania usług,
- odpowiedzialność za rezultat i organizację działalności.

2. Jakie nowe uprawnienia uzyskała PIP?

Od 8 lipca 2026 okręgowy inspektor pracy będzie mógł wydać decyzję administracyjną uznającą, że dana relacja jest de facto umową o pracę.

To dotyczy:

- umów B2B,
- zleceń,
- umów o świadczenie usług,
- innych form współpracy „udających etat”.

Od decyzji nadal będzie można odwołać się do sądu pracy.

3. Co PIP będzie badać?

Kluczowy pozostaje art. 22 Kodeksu pracy. Jeżeli współpraca ma cechy etatu, sama nazwa „B2B” nie będzie miała znaczenia. PIP będzie patrzeć na stan faktyczny.

Najbardziej ryzykowne cechy:

| Cecha | Ryzyko |
|---|-----------------|
| Stałe godziny pracy | wysokie |
| Obowiązek pracy w konkretnym miejscu | wysokie |
| Przełożony wydający polecenia | wysokie |
| Wyłącznieść dla jednego klienta | średnio-wysokie |
| Urlopy „akceptowane” jak u pracownika | wysokie |
| Stałe miesięczne wynagrodzenie niezależne od efektu | średnie |
| Sprzęt i organizacja pracy po stronie firmy | średnie |
| Brak realnego ryzyka gospodarczego po stronie kontraktora | wysokie |

Natomiast mniej ryzykowne są modele, gdzie:

- kontraktor ma kilku klientów,
- sam organizuje pracę,
- odpowiada za rezultat,
- może delegować zadania,
- wystawia oferty/faktury jak normalny przedsiębiorca,
- działa bardziej projektowo niż „etatowo”.

4. Na czym polega reforma PIP?

Reforma przygotowana przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej rozszerza uprawnienia Państwowa Inspekcja Pracy.

Najważniejsze zmiany:

- możliwość przekształcania „fikcyjnych” umów cywilnoprawnych w etat,
- szersza wymiana danych między PIP, ZUS i KAS,
- możliwość kontroli zdalnych,
- wyższe kary,
- kontrole oparte na analizie ryzyka,
- możliwość wydawania interpretacji indywidualnych.

5. Kiedy nowe przepisy wejdą w życie?

Najważniejsze rozwiązania mają obowiązywać od 8 lipca 2026 r.
Dotyczy to przede wszystkim:

- decyzji o ustaleniu stosunku pracy,
- nowych procedur kontrolnych,
- wyższych kar,
- rozszerzonych kompetencji PIP.

6. Jakie branże są najbardziej narażone?

Najczęściej wskazywane są:

- IT,
- call center,
- marketing,
- media,
- logistyka,
- gastronomia,
- handel,
- budownictwo,
- usługi kurierskie,
- outsourcing usług.

7. Na co będzie zwracać uwagę PIP?

PIP nie będzie oceniać nazwy umowy, lecz rzeczywisty sposób wykonywania pracy. Jeżeli współpraca B2B funkcjonuje jak etat, ryzyko zakwestionowania takiej formy zatrudnienia znacząco wzrośnie. Jeśli natomiast relacja ma cechy autentycznej współpracy między przedsiębiorcami, nowe uprawnienia PIP nie powinny stanowić zagrożenia.

LISTA KONTROLNA DLA PRACODAWCY

Pracodawca powinien odpowiedzieć sobie na następujące pytania:

Organizacja pracy

- Czy kontraktor sam decyduje o sposobie wykonywania usług?
- Czy może samodzielnie ustalać harmonogram pracy?
- Czy może wykonywać usługi z różnych miejsc?

Niezależność gospodarcza

- Czy kontraktor świadczy usługi dla innych klientów?
- Czy posiada własną działalność gospodarczą i zaplecze biznesowe?
- Czy ponosi ryzyko gospodarcze związane z prowadzoną działalnością?

Postanowienia umowne

- Czy umowa nie zawiera zapisów typowych dla stosunku pracy?
- Czy przewidziano możliwość zastępstwa lub podwykonawstwa?
- Czy sposób rozliczeń odpowiada charakterowi biznesowemu współpracy?

Jeżeli większość odpowiedzi brzmi „nie”, warto przeprowadzić audyt prawny współpracy.

LISTA KONTROLNA DLA OSOBY PRACUJĄCEJ NA B2B

Przedsiębiorca powinien ocenić:

- Czy rzeczywiście prowadzę działalność gospodarczą?
- Czy mam możliwość pozyskiwania innych klientów?
- Czy sam organizuję swoją pracę?
- Czy ponoszę odpowiedzialność biznesową za wykonywane usługi?
- Czy mogę odmówić przyjęcia określonych zleceń?
- Czy mogę korzystać z pomocy innych osób?

Jeżeli odpowiedzi są głównie negatywne, istnieje ryzyko, że współpraca może zostać uznana za stosunek pracy.

8. Jakie mogą być skutki zakwestionowania B2B?

DLA FIRMY:

- obowiązek zawarcia umowy o pracę,
- zaległe składki ZUS,
- zaległy urlop,
- ryzyko sporów sądowych,
- odsetki i kary,
- ryzyko podatkowe.

DLA WSPÓŁPRACOWNIKA:

- zmiana formy współpracy,
- możliwe zmiany podatkowe,
- utrata części korzyści podatkowych B2B,
- konieczność rozliczeń korekcyjnych.

Podsumowanie

Reforma Państwowa Inspekcja Pracy oznacza fundamentalną zmianę podejścia do rynku pracy w Polsce. Największe znaczenie będą miały nowe uprawnienia dotyczące przekształcania pozornych umów B2B i cywilnoprawnych w stosunek pracy. Legalne i rzeczywiście niezależne B2B nadal będzie możliwe, jednak firmy oraz kontraktorzy będą musieli dużo dokładniej analizować sposób organizacji współpracy.

Najbliższe lata przyniosą:

- większą liczbę kontroli,
- większą wymianę danych między instytucjami,
- wyższe wymagania dokumentacyjne,
- większą odpowiedzialność przedsiębiorców.

W praktyce oznacza to, że samo podpisanie umowy B2B nie wystarczy - kluczowy będzie rzeczywisty sposób wykonywania pracy.

Warto skonsultować się z prawnikiem, który pomoże wybrać najlepsze rozwiązanie. Zachęcamy do skorzystania pomocy w punkcie nieodpłatnej pomocy prawnej.

Stowarzyszenie Na rzecz Poradnictwa Obywatelskiego DOGMA - informacje



Stowarzyszenie „DOGMA” od ponad 20 lat prowadzi działalność poradniczą na rzecz osób zagrożonych wykluczeniem społecznym i będących w trudnej sytuacji życiowej.

Nasza organizacja od 2016 roku realizuje zadania wynikające z ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej oraz edukacji prawnej i posiada Certyfikat dla organizatorów placówek poradniczych dot. Modelu Wsparcia dla Poradnictwa Prawnego i Obywatelskiego, wyd. dnia 12.01.2014 r. przez Fundację Uniwersyteckich Poradni Prawnych.

W Punktach bezpłatnej pomocy prawnej i poradnictwa obywatelskiego powierzonych naszemu Stowarzyszeniu zyskaliśmy zaufanie klientów i opinię, że porady są przez nas prowadzone profesjonalnie, rzetelnie i z dużym wyczuciem.

Każda rozwiązana sprawa to nie tylko kolejny „numer klienta” w statystykach. To przede wszystkim problem, a nierzadko życiowy dramat człowieka, którego nie opuszcza poczucie bezsilności i bezradności; człowieka, któremu próbujemy pomóc w znalezieniu wyjścia z jego trudnej sytuacji. Staramy się pokazać, jak wielka siła drzemie w nim samym i jak wiele od niego zależy.



PUNKTY NIEODPŁATNEJ POMOCY PRAWNEJ NA TERENIE KATOWIC PROWADZONE PRZEZ STOWARZYSZENIE "DOGMA"

- Terenowy Punkt Pomocy Społecznej nr 3 MOPS, ul. Oblatów 24
- Terenowy Punkt Pomocy Społecznej nr 5 MOPS, ul. Dębowa 16c
- Terenowy Punkt Pomocy Społecznej nr 2 MOPS, ul. Warszawska 42

Porady są udzielane od poniedziałku do piątku w godz. 16.00 - 20.00.

PUNKTY NIEODPŁATNEGO PORADNICTWA OBYWATELSKIEGO NA TERENIE KATOWIC PROWADZONE PRZEZ STOWARZYSZENIE "DOGMA"

- Terenowy Punkt Pomocy Społecznej nr 9 MOPS, ul. Krakowska 138
- Terenowy Punkt Pomocy Społecznej nr 8 MOPS, ul. Łętowskiego 6a
- Centrum Rehabilitacji Społecznej MOPS, ul. Wojewódzka 23

Porady są udzielane od poniedziałku do piątku w godz. 16.00 - 20.00.

INNE PUNKTY NIEODPŁATNEJ POMOCY PRAWNEJ I MEDIACJI W KATOWICACH

- **Miejska Izba Wyrzeźwień w Katowicach, ul. Macieja 10**
Poniedziałek - piątek: 16.00 - 20.00
- **Przychodnia nr 13 "Moja Przychodnia", ul. Ordona 3**
Poniedziałek - piątek: 8.00 - 12.00
- **Dom Kultury na Witosa przy ul. Kwiatkowskiego 32**
Poniedziałek - piątek: 13.00 - 17.00
- **Miejski Dom Kultury w Katowicach, ul. Hallera 28**
Poniedziałek - piątek: 11.00 - 15.00
- **Miejski Dom Kultury w Katowicach, ul. Markiefki 44a**
Poniedziałek - piątek: 9.00 - 13.00

ZAPISY NA PORADY

- telefonicznie pod nr tel. **32 259-37-36** w godzinach pracy urzędu lub
- elektronicznie poprzez stronę <https://zapisy-np.ms.gov.pl/>



Ministerstwo
Sprawiedliwości



Zadanie publiczne jest zadaniem zleconym z zakresu administracji rządowej
i realizowane jest w oparciu o środki otrzymane z budżetu państwa